

Nr 426

Av herrar **Wedén** och **Hedlund**, om *förstärkning av polisens resurser*.

(Lika lydande med motion nr 323 i Första kammaren)

Antalet brott som kommer till polisens kännedom har under senare år ökat relativt konstant med ungefär 10 % om året. Den stagnation i ökningen av antalet brott som kunde konstateras under första hälften av 1966 har nu ersatts av en markant ökning. Särskilt allvarligt är det att en tydlig tendens till ökning av våldsbrotten kan iakttagas, liksom en tendens till ökad ligabrottslighet. Uppklaringsprocenten steg något från 1965 till 1966. Detta är i och för sig tillfredsställande. Fortfarande uppklaras dock endast 32,6 procent av alla brott, som kommer till polisens kännedom. En ytterligare höjning av antalet uppklarade brott ter sig utomordentligt önskvärd. Särskilt anmärkningsvärt är förhållandet att endast 8 % av tillgreppen ur eller från bilar samt 9 % av bilstölderna klaras upp. Detta är oroväckande bl. a. därför att biltillgreppen för vissa ungdomar ofta är inkörsporren till grövre brottslighet.

Det torde vara uppenbart att en förbättrad allmän övervakning skulle förhindra många brott och att en högre uppklaringsfrekvens skulle kunna verka avhållande. En sådan utveckling skulle medföra ökad trygghet för de enskilda medborgarna och minskat ekonomiskt avbräck för samhället. En låg uppklaringsprocent torde inte bara leda till att den svårare brottsligheten ökar. Den torde också innebära att allmänhetens respekt för vissa förbud minskas, vilket har till följd att t. ex. brott av typ skadegörelse på allmän egendom tilltar.

Ett annat allvarligt problem är den ofta långa tidsutdräkten för brottsutredningar. Detta innebär en allvarlig olägenhet både för den misstänkte och för de eventuella skadelidande, som väntar på att tilldömas skadestånd. Här kan som exempel nämnas att man vid en undersökning av 509 mål om vårdslöshet i trafik, som inkom till Stockholms åklagarmyndighet under första halvåret 1967, fann att i 108 fall 3—6 månader förflutit mellan brottet och redovisningen av målet till åklagarmyndigheten, medan vid 35 fall samma process tagit 6 månader eller mera.

Arbetsbalansen förbättrades något under 1966. Detta skedde främst genom övertidsinsatser. Den 1 februari 1967 översteg det totala antalet ba-
1 — *Bihang till riksdagens protokoll 1968. 4 saml. Nr 426—428*

lanserade ärenden 150 000. Antalet övertidstimmar har samtidigt, trots att särskilda direktiv för begränsning av övertidsarbetet utfärdats, ökat under 1967. Den största ökningen inträffade under tredje kvartalet 1967 då antalet övertidstimmar ökade med 30 % i förhållande till samma kvartal föregående år.

Här bör framhållas att övertidsarbete ur flera synpunkter är dyr arbetstid. Dels innebär mycket övertidsarbete att personalen blir överansträngd, med högre sjukledighet som följd, och på längre sikt att yrket får rekryterings-svårigheter. Dels innebär övertidstimmar högre ersättningar än annan arbetstid.

Såväl svenska som utländska undersökningar visar att trafiksäkerheten avsevärt ökar då trafikövervakningen intensifieras. När det gäller effekten av fartbegränsningar är sambandet särskilt uppenbart. Begränsningarna torde ha liten effekt om de inte kombineras med skärpt övervakning. I undersökningar genomförda under nu rådande hastighetsbegränsningar har man kunnat konstatera att en mycket stor andel — ibland mer än hälften — av bilförarna överskrider hastighetsbegränsningarna. En sådan uppluckring av allmänhetens respekt för trafikreglerna är ur flera synpunkter beklaglig.

Polischeferna har för budgetåret 1968/69 begärt sammanlagt 2 919 nya tjänster för polisorganisationen. Länsstyrelserna har för samma period begärt 2 721 nya tjänster. Rikspolisstyrelsen har skurit ner dessa äskanden till ett krav om sammanlagt 714 nya tjänster. Med tanke på vad som ovan anförts om önskvärldheten av minsta antal övertidstimmar, högre uppklärringsprocent, bibehållen nivå på trafikövervakningens område samt snabba brottsutredningar och bättre allmän övervakning anser vi att stora nedskärningar i det av rikspolisstyrelsen begärda antalet tjänster är olämpligt. Vi yrkar därför att medel anslås till den ökning med 104 tjänster som begärts av rikspolisstyrelsen för trafikövervakningen, skyddsverksamheten, övervakningsverksamheten och utredningsverksamheten samt medel för anställning av ytterligare 100 tjänstemän extra personal utöver Kungl. Maj:ts förslag. Detta synes innebära en anslagsökning i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag med 6 milj. kr. Vi har därmed beräknat en kostnad av 35 000 kr. per föreslagen ordinarie tjänst samt en kostnad av 23 000 kr. för varje tjänst inom kategorin extra personal. Detta beräknings sätt synes bäst överensstämma med de slutsummor som angivits i statsverkspropositionen. Det går dock inte att med hjälp av propositionen och rikspolisstyrelsens petita få någon klar bild av beräkningsgrunderna för de summor som anges i detta sammanhang. I samband med ökningen av antalet tjänster måste också omkostnadsanslaget höjas. Vi förordar en höjning med 250 000 kronor. I detta sammanhang bör särskilt beaktas att de tidigare rekryterings-svårigheterna för polisen under 1967 knappast existerar, vilket gör att de

av oss önskade personalökningarna torde kunna genomföras utan större problem.

Med anledning av vad som ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte anvisa medel för personalökningar inom den lokala polisorganisationen i enlighet med rikspolisstyrelsens förslag och därför till *Lokala polisorganisationen: Avlöningar* för budgetåret 1968/69 anvisa ett i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag med 6 000 000 kr. förhöjt förslagsanslag om 495 000 000 kr., varav 113 000 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen,

att riksdagen måtte till *Lokala polisorganisationen: Omkostnader* för budgetåret 1968/69 under andra huvudtiteln anvisa ett i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag med 250 000 kr. förhöjt förslagsanslag om 56 700 000 kr., varav 13 000 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen.

Stockholm den 25 januari 1968

Sven Wedén (fp)

Gunnar Hedlund (cp)